

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

नृत्यकला विशारद (बी.ए.) कथक

परीक्षा : जून - २०२५

प्रथम सत्र

विषय : नृत्याचा इतिहास व तंत्र (24 E BAK-113)

दिनांक: ४/०६/२०२५

गुण: १००

वेळ: दु. २.०० ते ५.००

सूचना: १) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा. २) प्र.१. अनिवार्य आहे. ३) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

- प्र.१. मुघल काळाचा कथक शैली आणि सादरीकरणावर कसा प्रभाव पडला याचे वर्णन करा. (२०)
- प्र.२. ब्रिटिश काळात कलाकारांना कोणत्या आव्हानांना तोंड द्यावे लागले आणि ते कसे टिकून राहिले ते स्पष्ट करा. (२०)
- प्र.३. अभिनयदर्पण ग्रंथामध्ये उल्लेख केलेल्या कोणत्याही आठ प्रकारच्या असंयुत आणि संयुत हस्तांची विस्तृत माहिती लिहा. (२०)
- प्र.४. वैष्णव भक्ती चळवळ आणि कथक – निबंध लिहा. (२०)
- प्र.५. टीपा लिहा (२०)
१. अभिनयदर्पण मधील ग्रीवा आणि दृष्टीभेद
२. Anti-Nautch चळवळ
- प्र.६. ब्रिटिश काळात तत्कालीन कथकशैलीवर प्रकाश टाकणाऱ्या ग्रंथिक संदर्भांची चर्चा करा. (२०)

English Translation

Dance : History and Technique (24 E BAK-113)

Instructions: 1) Attempt **any Five** questions from the following.

2) **Q.1** is compulsory

3) All Questions carry equal marks.

- Q.1** Describe how the Mughal period influenced the style and presentation of Kathak. (20)
- Q.2** Explain what challenges the artists faced during the British era and how they survived. (20)
- Q.3** Write the details of any eight types of Asamyuta and Samyuta hand gestures as mentioned in the Abhinayadarpana. (20)
- Q.4** Vaisnava Bhakti Movement and Kathak – Write an essay. (20)
- Q.5 Short Notes Questions:** (20)
1. Abhinayadarpana's Greevabheda/type of neck movements and Drishti-bheda/types of glances
2. Anti-Nautch Movement
- Q.6** Discuss the textual references of Kathak during the British period. (20)